

## СИЛАБУС навчальної дисципліни «ТЕХНОЛОГІЇ І ЗАСОБИ В АГРОПРОМИСЛОВОМУ КОМПЛЕКСІ»

### ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Код і найменування спеціальності	G11 Галузеве машинобудування; G3 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка; G19 Будівництво та цивільна інженерія; H7 Агроінженерія»; J8 Автомобільний транспорт.
Тип і назва освітньої програми	ОПП Машини та обладнання сільськогосподарського виробництва; ОПП Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка; ОПП Сільськогосподарське будівництво; ОПП Технології і засоби механізації сільськогосподарського виробництва; ОПП Автомобільний транспорт.
Курс, семестр	2 курс, 3 семестр.
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 4. Загальна кількість годин – 120 год, із яких: Лекції – 16 годин, практичні – 24 годин, самостійна робота – 80 год. Форма семестрового контролю – залік.
Мова (-и) викладання	Державна
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	Інженерно-технологічний факультет Кафедра агроінженерії та автомобільного транспорту.
Контактні дані розробника(-ів)	 <p>Викладач: <b>Володимир ЛАВРЕНКО</b>, старший викладач <i>Контакти:</i> ауд. 361а (навчальний корпус №3), e-mail: <a href="mailto:volodymyr.lavrenko@pdau.edu.ua">volodymyr.lavrenko@pdau.edu.ua</a>, тел. (0532) 56-96-87, посилання на сторінку викладача: <a href="https://www.pdaa.edu.ua/people/lavrenko-volodymyr-vasilovych">https://www.pdaa.edu.ua/people/lavrenko-volodymyr-vasilovych</a></p>
<b>МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ</b>	
Статус навчальної дисципліни	Факультетська вибіркова навчальна дисципліна
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Передумови відсутні.
Компетентності	<i>Загальні (ЗК):</i> ЗК. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

	<p><i>Фахові(ФК):</i></p> <p>ФК. Здатність використовувати у фаховій діяльності знання будови і технічних характеристик сільськогосподарської техніки для моделювання технологічних процесів аграрного виробництва.</p> <p>ФК. Здатність комплектувати оптимальні сільськогосподарські агрегати, технологічні лінії та комплекси машин.</p>
<b>Програмні результати навчання / результати навчання</b>	<p>РН. Знати роль і місце агроінженерії в агропромисловому виробництві.</p> <p>РН. Розв'язувати складні інженерно-технічні задачі, пов'язані з функціонуванням сільськогосподарської техніки та технологічними процесами виробництва, зберігання, обробки та транспортування сільськогосподарської продукції.</p>

## **РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)**

Навчальна дисципліна «ТЕХНОЛОГІЇ І ЗАСОБИ В АГРОПРОМИСЛОВОМУ КОМПЛЕКСІ» відіграє важливу роль у формуванні соціальних навичок (soft skills) у здобувачів вищої освіти інженерно-технологічного факультету Полтавського державного аграрного університету. Основні аспекти цього впливу включають: командну роботу та співпрацю, комунікаційні навички, критичне мислення та проблемне вирішення, організаційні навички, адаптивність та гнучкість, етичні та екологічні цінності. Дисципліна сприяє розвитку навичок командної роботи через колективні завдання, що допомагає здобувачам ефективно взаємодіяти і досягати спільних цілей. Лекції і презентації вчать чітко і зрозуміло комунікувати, презентувати свої ідеї і вести конструктивні дискусії. Аналіз і розв'язування реальних ситуаційних завдань допомагають здобувачам розвивати навички критичного мислення, оцінювати різні варіанти рішень та знаходити оптимальні варіанти розв'язання практичних задач. Робота в команді допомагає розвивати здатність адаптуватися до нових ситуацій і швидко реагувати на зміни. Акцент на роль і місце агроінженерії в агропромисловому виробництві формує відповідальне ставлення до вимог функціонування сільськогосподарської техніки та технологічних процесів виробництва.

Навчальна дисципліна «ТЕХНОЛОГІЇ І ЗАСОБИ В АГРОПРОМИСЛОВОМУ КОМПЛЕКСІ» сприяє: всебічному розвитку соціальних навичок, які є критично важливими для успішної професійної діяльності та особистісного росту здобувачів вищої освіти. Вона допомагає формувати здатність до ефективної роботи в команді, комунікації, критичного мислення, організації та управління, а також забезпечує розуміння важливості та етичних стандартів у професійній діяльності.

### **МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

*Мета вивчення навчальної дисципліни:* Формування знань про технологічні процеси, що виникають при експлуатації техніки у різних галузях виробництва; набуття здобувачами знань щодо основ вміння виконувати необхідні розрахунки для визначення раціональних і оптимальних параметрів машин для землеробства, тваринництва, переробки та ремонту.

### **ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

- Тема 1. Технології і засоби для обробітку ґрунту
- Тема 2. Технології і засоби для висіву сільськогосподарських культур.
- Тема 3. Технології і засоби для збирання сільськогосподарських культур.
- Тема 4. Технології і засоби для меліоративних робіт.
- Тема 5. Технології і засоби у переробці.
- Тема 6. Технології і засоби у тваринництві.
- Тема 7. Технології і засоби у технічному сервісі. (Гостьовий спікер професіонал-практик).
- Тема 8. Технології і засоби у ремонті. (Гостьовий спікер професіонал-практик).

### **МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ**

- 1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:**

- словесні методи: лекції; розповідь; пояснення; інструктаж;
- наочні методи: демонстрування; спостереження;
- практичні методи: практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою: конспектування; тезування, анотування.

### **2. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:**

– методи формування пізнавальних інтересів: створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу; методи використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації; методи відповідей на запитання і опитування думок здобувачів вищої освіти.

– методи стимулювання і мотивації обов'язку і відповідальності: роз'яснення мети навчальної дисципліни; висування вимог до вивчення дисципліни; оперативний контроль; вказування на недоліки, зауваження.

### **3. Інноваційні методи навчання:**

– інтерактивні методи: дискусії, диспути, дебати; проектування професійних ситуацій; розроблення і презентація проєктів; рольові та ділові (імітаційні) ігри; коучинг і навчальні тренінги.

– Методи інтерактивної візуалізації навчального матеріалу: інтелектуальна карта уяви; стрічка подій.

– комп'ютерні і мультимедійні методи: використання мультимедійних презентацій; дистанційне навчання.

### **4. Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:**

– методи усного контролю: опитування; бесіда; доповідь.

– методи письмового контролю: самостійна робота; творче завдання.

– методи лабораторно-практичного контролю: практичні роботи.

– методи самоконтролю: самостійний пошук помилок; самооцінювання; самоаналіз; визначення пріоритетних напрямів власного навчального процесу.

## **ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ**

**Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання**

Наведені у Додатку до силабусу

## **ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ**

**- щодо термінів виконання та перескладання**

Перескладання іспиту чи заліку відбувається із дозволу директора навчально-наукового інституту за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний)

**- щодо академічної доброчесності**

Доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатів навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів.

Політика щодо академічної доброчесності у Полтавському державному аграрному університеті регламентується такими локальними нормативно-правовими актами: Кодексу академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету, Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету, Положення про групу сприяння академічній доброчесності у Полтавському державному аграрному університеті; Положення про комісію з академічної доброчесності у Полтавському державному аграрному університеті; Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в Полтавському державному аграрному університеті, Порядку перевірки академічних текстів на наявність текстових запозичень у Полтавському державному аграрному

	<p>університеті. У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.</p>
<p><b>- ЩОДО ВІДВІДУВАННЯ ЗАНЯТЬ</b></p>	<p>Для здобувачів вищої освіти денної форми здобуття освіти відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба або академічна мобільність, які необхідно підтверджувати документами. Відсутність здобувача вищої освіти на заняттях передбачає самостійне опрацювання матеріалу та не звільняє здобувача від виконання завдання на самостійну підготовку або завдання поточного контролю. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватися в онлайн форматі за погодженням з директором навчально-наукового інституту. Відвідування занять (офлайн або онлайн) є обов'язковим згідно розкладу дзвінків. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані самостійно та у встановлений термін. Відпрацювання пропущених занять відбувається шляхом самостійного опанування здобувачем вищої освіти навчального матеріалу із наступною перевіркою отриманих результатів навчання у письмовій чи усній формі. Роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн занять або тестування.</p>
<p><b>- ЩОДО ЗАРАХУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НЕФОРМАЛЬНОЇ / ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ</b></p>	<p>На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, конференціях, семінарах, круглих столах. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.</p>
<p><b>- ЩОДО ОСКАРЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ОЦІНЮВАННЯ</b></p>	<p>Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку. Порядок повторного проходження здобувачами вищої освіти контрольних заходів урегульовано процедурами п.5.5 Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті</p>
<p><b>РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ</b></p>	
<p style="text-align: center;"><b>Основна</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Надикто В.Т., Кюрчев В.М., Кувачов В.П. Використання техніки в агропромисловому комплексі: підручник. Херсон: ОЛД-ПЛЮС, 2020. 268 с.</li> <li>2. Хомик Н. І., Довбуш А. Д., Олексюк В. П. Машини та обладнання для тваринництва: навчальний посібник (курс лекцій). Частина друга. Тернопіль: ФОП Паляниця В. А., 2021. 246 с.</li> <li>3. Інноваційні технології та обладнання галузі. Переробка продукції тваринництва: посібник-практикум / К. О. Самойчук, С. В. Кюрчев, Н. О. Паляничка, В. О. Верхоланцева, С. В. Петриченко, О. О. Ковальов; ТДАТУ. – К. ПрофКнига, 2020. – 252 с.</li> </ol>	

4. Машини та обладнання для тваринництва: навчальний посібник до практичних занять та самостійної роботи / Н. І. Хомик, Т.А. Довбуш, Г. Б. Цьонь, А.Д. Довбуш Тернопіль: ФОП Паляниця В. А., 2022. 360 с.
5. Мельник А.В. Троценко В.І. Рослинництво з основами технології переробки. Практикум.- Університетська книга , 2023.-384 с.
- 6.Петриченко В.Ф., Лихочвор В.В. Рослинництво. Нові технології вирощування польових культур : підручник. Київ :В-во «Українські технології», 2020.- 806 с.

#### **Допоміжна**

- 1.Технології виробництва продукції рослинництва. Методичні вказівки для самостійного вивчення дисципліни для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 208 "Агроінженерія"; уклад: А.О. Рожков, В.В. Безпалько, І.О. Деревянко, Є.М. Огурцов – Харків, [б. в.] – 2024, 29 с.
- 2.Технічний сервіс в АПК: навчально-методичний посібник для самостійної роботи студентів / Ю. Г. Сорваніді, Д. П. Журавель, А. М. Бондар, О. Ю. Новік. – Мелітополь: Видавничо-поліграфічний центр «Люкс», 2021. – 157 с.

#### **Інформаційні ресурси мережі Інтернет**

- 1.Електронний каталог і бібліотека ПДАУ <https://lib.pdau.edu.ua>
- 2.Електронний репозитарій ПДАУ: <https://dspace.pdau.edu.ua>
3. <https://www.nbuv.gov.ua> – сайт національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського

#### **Реквізити затвердження**

Затверджено на засіданні кафедри агроінженерії та автомобільного транспорту  
протокол від 12.01.2026р. №6

## Додатки до силабусу

### Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання

Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання ЗВО			Разом за тему
	Опитування	Виконання завдань практичних занять	Виконання завдань самостійної роботи	
Тема 1. Технології і засоби для обробітку ґрунту	4	12	2	18
Тема 2. Технології і засоби для висіву сільськогосподарських культур	4	12	2	18
Тема 3. Технології і засоби для збирання сільськогосподарських культур	4	8	2	14
Тема 4. Технології і засоби для меліоративних робіт	4	4	2	10
Тема 5. Технології і засоби у переробці	4	4	2	10
Тема 6. Технології і засоби у тваринництві	4	4	2	10
Тема 7. Технології і засоби у технічному сервісі	4	4	2	10
Тема 8. Технології і засоби у ремонті	4	4	2	10
<b>Разом</b>	<b>32</b>	<b>52</b>	<b>16</b>	<b>100</b>

- Критерії оцінювання результатів опитування, обговорення теоретичних питань (0-4)

Кількість балів	Критерії оцінювання
<b>4</b>	Здобувач вищої освіти змістовно і вичерпно відповів на поставлені питання і продемонстрував вміння логічного мислення, провів аналіз і оцінку факторів і подій, показав вміння прогнозувати очікувані результати від прийнятих рішень.
<b>3</b>	Здобувач вищої освіти в основному відповів на всі поставлені запитання, але допустив незначні помилки при відповіді
<b>2</b>	Здобувач вищої освіти неповністю відповів на всі поставлені запитання і допустив незначні помилки при відповіді
<b>1</b>	Здобувач вищої освіти неповністю відповів на всі поставлені запитання і допустив значні помилки при відповіді

<b>0</b>	Здобувач вищої освіти не відповів на всі поставлені запитання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів
----------	--

- Виконання завдань на практичних заняттях питань (0-4)

<b>Кількість балів</b>	<b>Критерії оцінювання</b>
<b>4</b>	Здобувач вищої освіти проявив ініціативний підхід до вирішення практичного завдання, провів всі необхідні розрахунки, навів всі відповідні матеріали, зробив висновки, сформулював пропозиції та в повній мірі демонструє вміння аналізувати, проєктувати та впроваджувати технологічні процеси
<b>3</b>	Здобувач вищої освіти провів всі необхідні розрахунки, навів всі відповідні матеріали, зробив висновки без необхідного їх обґрунтування та частково демонструє вміння аналізувати, проєктувати та впроваджувати технологічні процеси
<b>2</b>	Здобувач вищої освіти провів дослідження, але допустив помилки у оформленні, навів не всі матеріали, зробив висновки без необхідного їх обґрунтування та частково демонструє вміння аналізувати, проєктувати та впроваджувати технологічні процеси
<b>1</b>	Здобувач вищої освіти провів неповне дослідження, допустив значні помилки у оформленні, навів не всі матеріали, зробив невірні висновки без необхідного їх обґрунтування та слабо демонструє вміння аналізувати, проєктувати та впроваджувати технологічні процеси
<b>0</b>	Здобувач вищої освіти не виконав практичного завдання, не представив оформлення завдань, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

- Письмове виконання завдань самостійної роботи (0-2);

<b>Кількість балів</b>	<b>Критерії оцінювання</b>
<b>2</b>	Здобувач вищої освіти висвітлив всі поставлені запитання і допустив незначні неточності при висвітленні матеріалу
<b>1</b>	Здобувач вищої освіти частково висвітлив всі поставлені запитання і допустив значні помилки при висвітленні матеріалу
<b>0</b>	Здобувач вищої освіти не висвітлив всі поставлені запитання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів